

TISKOVINA
POŠTNINA PLAČANA
PRI POŠTI 1113
LJUBLJANA

VIHARNIK

Letnik XLIII – avgust 2018, št.3
ISSN 1318-9484

Bohinj

Arhiv: Turizem Ljubljana Foto: Jošt Gantar

Iz vsebine:

Uvodnik

Poročilo o delu upravnega odbora

V spomin - Marjan Potisek

Člani poročajo o izletih: Suhi vrh – Nanos, Glagoljaška pot, Po grapah potokov Pršnjak in Gačnik, Tromeja, Slemenova špica, Klemenča jama

Še pomnite, viharniki?

Utrinki iz narave

Minutka za poezijo

Prva številka glasila v tekočem letu izide **sredi meseca februarja** (gradivo za občni zbor), ostale tri številke pa **v začetku meseca maja, septembra in januarja**. Vaše prispevke za objavo pričakujemo do sredine meseca aprila, avgusta in decembra na naslov: vikabole@gmail.com

---

Uredila: Viktorija Grašič Bole, lektorirala: Ema Miklavič

UVODNIK

KDOR SE NE ODPOČIJE, DRUGE UTRUJA

Na Rožniku poteka od maja do konca septembra vsako nedeljo ob pol enajstih maša. Prvo avgustovsko soboto sem se odpravila na Rožnik in šla k maši z željo, da tam srečam mojo dobro prijateljico, lahko bi rekla tudi mojo življenjsko vzornico, bivšo sodelavko Lenco.

Kot sem pričakovala, je bila Lenca res v cerkvi na Rožniku in moje popoldne se je nadaljevalo v družanju z njo in njeno družino na njenem čudovitem vrtu pod Šišenskim hribom. Vsako nedeljo se pri njej pod trto na nedeljskem kosilu dobi cela družina, otroci, vnuki, pravnuki. Nikoli jih ni manj kot petnajst in tudi jaz sem pri njih vedno dobrodošla.

Osrednja tema mašne pridige na Rožniku je bila potreba človeka po počitku. Mašnik je zelo strokovno predstavil, zakaj ljudje rabimo počitek od vsakodnevnega življenjskega ritma. Počitek je ključnega pomena za ohranjanje delovne uspešnosti. Telo za svoje delovanje potrebuje gibanje in počitek. Najbolj so mi ostale v spominu besede: »Kdor si ne odpočije, druge utruja«. V današnjih časih je tako, da nekateri res morajo delati v nemogočih razmerah vse dni v mesecu. Res si ne predstavljam, kako lahko v hudi vročini in v celodnevem delavniku zdržijo gradbeni delavci in kakšne posledice bodo dolgoročno ta dela pustila na njih. Nekateri pa delajo vse dni zato, da se čutijo nepogrešljive, oziroma želijo, da jih tako vidijo drugi in ne omogočijo prave sprostitev in počitka tudi ljudem okrog sebe.

Kot poznam strukturo viharikov, je večina viharikov v pokoju. Zadnjič sem prebrala vic, da je velik problem upokojencev ta, da nimajo dopusta in bolniških. Tudi upokojenci imamo svoj življenjski ritem in nam dopust ravno tako dobro dene kot aktivnim z delom obremenjenim ljudem. Planinci pa poskrbimo za svojo telo tudi na

naših pohodih, kjer se spotimo, včasih težko dihamo, vendar uživamo ob čudovitih pogledih in ob naši zmagi, ko smo na vrhu gore. Počitnice se končujejo, tudi viharniki se vračamo domov in za jesen so nam naši vodniki pripravili veliko lepih izletov. Prijetno druženje in spoznavanje čudovitih gora, planin in dolin, doma in v naši soseščini nas čaka. Imejmo se lepo in ohranimo, oziroma najdemo svoj notranji mir.

V tokratni številki na pobudo dolgoletnega viharnika Marka Žontarja ponovno objavljamo članek o izletu viharnikov na Bijeje stijene leta 2001 v rubriki, ki sem jo poimenovala Še pomnite, viharniki. Rubrika bo občasna. Vse vabim, da prispevate ideje za objavo in nam poveste, kaj je bilo lepega in zanimivega leta nazaj.

DOBRO POZNATE PREDSEDNIKA NAŠEGA PLANINSKEGA DRUŠTVA?

Veste, da Grega Rihar pleše v folklorni skupini Rožmarin iz Vnanjih Goric?

Letos maja me je presenetil s svojim nastopom na žegnanju na Rakitni. Povem vam, dobro vrti svojo soplesalko.

Bravo Grega!

**Urednica
Viktorija Grašič Bole**

INFORMACIJE Z UPRAVNEGA ODBORA

Upravni odbor se je od aprila do avgusta sestel dvakrat in sprejel določene sklepe o pomembnejših zadevah ali le oblikoval svoja stališča. V nadaljevanju sledijo povzetki le-teh:

Sprememba naslova društva

Glede problema s prevzemom poštnih pošiljk na obstoječem naslovu PD Viharnik je bilo treba določiti naslov za preusmeritev pošte. Za obdobje enega leta se poštne pošiljke preusmerjajo na naslov: Reška ulica 17, Ljubljana.

Kdaj udeleženci izleta ne plačajo prispevka za društvo?

Za izlete, kjer udeleženci izleta plačajo vstopnino 5 EUR ali več, vodniki ne pobirajo 2 EUR prispevka za društvo.

Pogodba o sodelovanju z gorskima stražarkama

Z gorskima stražarkama Hermino Vratuša in Darjo Pintarič se sklene pogodba o sodelovanju s PD Viharnik za dobo 3 let. V času trajanja pogodbe je obvezna pomoč gorske stražarke pri izvedbi treh izletov na leto.

Arhiv društva

Arhivskega gradiva se je od leta 2004, ko je bila zadnja predaja dokumentacije Zgodovinskemu arhivu Ljubljana (ZAL), že precej nabralo. Ker društvo nima svojih prostorov in možnosti hrambe, je Alenka Hitti pregledala celotno dokumentacijo in o tem pripravila poročilo in predlog dokumentacije, ki se preda v arhiv ZAL oz. se uniči. Popis dokumentacije zajema obdobje od zadnje predaje dokumentacije v arhiv ZAL do konca leta 2017.

Povečanje članarine v letu 2019

V letu 2019 se bo članarina na podlagi sklepa Skupščine Planinske zveze Slovenije povečala za 1,00 EUR. Sredstva bodo namenjena za gradnjo novega Kocbekovega doma na Korošici.

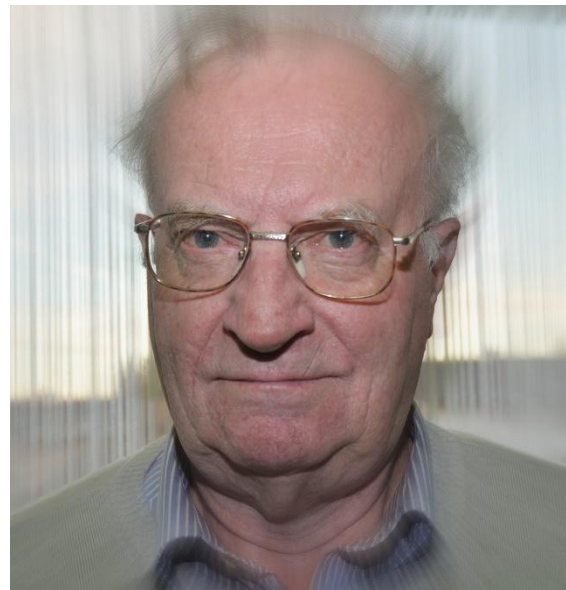
Plan izletov za leto 2019

Predlog plana izletov za leto 2019 (januar-december) se bo pripravil in izdal v prvi

polovici meseca decembra 2018. UO je namreč sklenil, da se bo od leta 2019 dalje program izletov sprejemal za koledarsko leto (januar - december). Takšno prakso imajo zaradi enostavnosti izvajanja skoraj vsa planinska društva.

**Predsednik
Grega Rihar**

V SPOMIN MARJANU POTISKU

1935-2018

V ponedeljek, 20. avgusta, je odšel na svoj zadnji pohod naš sopotnik Marjan, ne bo ga več nazaj.

Marjan ja bil najstarejši otrok, rodil se je v Litiji 26. maja leta 1935 mami Milici in očetu Franku. Kmalu potem se je družinica preselila v Ljubljano, dve leti kasneje se je bratcu pridružila sestra Tatjana, sedem let po rojstvu Tatjane se je družina povečala za sestrico Dunjo.

Oktober leta 1941 je Marjan začel obiskovati prvi razred Tretje deške ljudske šole na Vrtači v Ljubljani. Pouk je bil v slovenščini, čeprav se je aprila tega leta začela druga svetovna vojna. Ljubljano so okupirali Italijani in ustanovili Ljubljansko provinco. Njegov rojstni kraj in rojstni kraj njegovih staršev Litijo pa so Nemci priključili k »reichu«. Starša sta kmalu pričela ilegalno sodelovati z Osvobodilno

fronto (OF), ki jo je italijanski okupator preganjal. Oče je leta 1944 odšel v partizane, ker ga je nekdo izdal zaradi dela z OF. Prav tako so izdali mamo, ki je zaradi tega končala v nemškem zaporu. Na srečo so jo v začetku leta 1945 izpustili, oče pa je prišel domov 8. maja leta 1945. V času odsotnosti staršev je padla skrb za tri malčke na hrbet služkinje. Leta 1945 je Marjan končal osnovna šola, njegovo šolanje je še vedno potekalo v slovenščini, čeprav so po kapitulaciji Italije Ljubljano okupirali Nemci. Maturiral je leta 1957 na Prvi kranjski gimnaziji, saj se je družina preselila v Kranj. Pred tem je odslužil vojaški rok v Zagrebu. Leta 1961 se je poročil z Litijčanko Agato, zakonca sta se po dveh letih razšla. Starši s sestrama so se preselili nazaj v Ljubljano, on pa je ostal v Kranju. Februarja leta 1965 se je ponovno poročil z Ivico, ki mu je rodila sinova Marka in Boruta. Marjan se je leta 1968 zaposlil pri Zavodu RS za statistiko. Pred tem je zamenjal kar nekaj služb. Na zavodu je vztrajal 32 let, kjer se je tudi upokojil.

»Štirinajst let planinarjenja z viharniki mi bo ostalo v trajnem spominu.« je rekel Marjan, ko sva se pogovarjala ob 40-letnici društva o njegovih planinskih izkušnjah. Marjanu je bila ljubezen do gora položena v zibelko. Svoje prve korake v hribe je naredil s starši. Prvi omembe vredni podvigi segajo daleč v leto 1955. Takrat še ni bil član nobenega planinskega društva (PD). Kasneje je postal član PD Kranj. Na Veliki planini je imela njegova družinica v najemu BAJTO. Tako je postal član Županstva bajtarjev, naslednji pogoj je tudi izpolnjeval, saj je bil že član PD. Tako je od leta 1968 do leta 1986 z bajtarji prevandral veliko planinskih poti in se povzpел na mnogo vršacev v Sloveniji in tujini.

Ker je bil zaposlen na Zavodu za statistiko, je vedel, da zaposleni v državni upravi ustanavljajo PD Viharnik decembra leta 1974. Društvu se je pridružil dvanajst let pozneje. Leta 1996 je opravil izpit za markacista. Pridobljeno znanje in izkušnje je prenašal na kolegice in kolege, ki so skupaj urejali planinske poti, ki jih je PZS zaupala v vzdrževanje našemu društvu. Vsekakor velja omeniti Jurčičevo pot. Idejo so uresničil Marjan in zakonca Tekavec s

sodelovanjem lokalnih skupnosti. Pohodniki so se podali na prvi pohod prvo soboto v marcu leta 1994, kar je povezano z Jurčičevim rojstvom, rojen je bil 4. marca 1844. Vsakoletna priprava poti in vzdrževanje je bila zaupana Marjanu. To je vedno uspešno opravil s sodelavci. Februarja 2006 smo zadnjikrat poskrbeli za urejenost poti za trinajsti pohod po Deželi desetega brata. Marca 2006 smo viharniki zadnjič žigosali dnevnike pohodnikov. Meseca oktobra tega leta je prevzelo pot v upravljanje PD Polž iz Višnje Gore. Še nekaj velja omeniti - malico v nahrbtniku. Ko sem ga enkrat vprašal, kaj nosi danes v nahrbtniku za pod zob, me je začudeno pogledal. »Ja, rebrca, kaj si pa mislu!«, mi je jedrnato odvrnil.

Po letu 2004 sva se vse redkeje srečevala na pohodih PD. Prišla so leta in tegobe, ki jim le malokdo uide.

Od leta 1998 do 2002 je bil predsednik upravnega odbora društva. Bilo je aktivno obdobje, vsako leto smo praznovali dan Viharnika, hodili na izlete v neznanu, se srečavali na novoletnih srečanjih z bogatimi srečelovi. Leta 1998 je zaživela sekcija BREZ KONDICIJE na kratko BRKO. Njeni izleti so bili samostojni, večkrat pa v kombinaciji z zahtevnejšimi turami z dvema vodnikoma.

Ob razgovoru ob 40-letnici društva mi je rekel, da je UO iz obdobja, ko ga je vodil, zapustil svojim naslednikom dobro popotnico. To so vedeli in cenili tudi člani društva PD Viharnik, saj je za svoje delo in prizadevnost pri razvoju planinske dejavnosti prejel tri planinska odličja, in sicer bronasti, srebrni in zlati častni znak društva. V letu 2013 pa je prvi in edini doslej prejel še najvišje odličje, to je naziv »častni član društva.«

Poleg že omenjenega predsedovanja društvu in opravljanja dela markacista je bil tudi tajnik društva ter predsednik in nato član nadzornega odbora.

Hvala ti, dragi Marjan, za vse, kar si nam dal na mnogih sobotnih srečanjih!

Anton Doma

PRISPEVKI NAŠIH ČLANOV O OPRAVLJENIH POHODIH IN IZLETIH

SUHI VRH-NANOS (1313 m) 21. 4. 2018

Suhi vrh

Kdor pride v vas Strane,
že lahko ugane,
da na Nanos ali na Suhi vrh skupina gre.

Strumni koraki vseh,
jasna pot v škrlatnem soncu
pred nami se vije,
da vsak izmed nas
bo srečen čez čas,
če na tej poti le ne bo mrz.

Pohodne palice so za planinca obvezna
oprema,
tako v primeru suhega kot deževnega
vremena,
skupina napreduje s postanki,
korak za korakom lepo počasi,
dokler zaradi sledi v snegu se le ne ustavi,
toda le pasje stopinje so bile
smeh - nato pa skupinska fotka v naravi.

Naprej proti vrhu - že ga zagleda,
skoraj nikjer ni tako lepega razgleda:
proti Hrvaški Snežnik, na severu Grintovec
in Karavanke,
nešteto idej za kakšen izlet »čez planke«.

Čaka nas še pot v dolino, ki je sprva hitra,
kamen za kamnom skupina postavlja
korake,
zavije še v kapelico svetega Brica
in se razveseli vsakega Štefanovega vica.

Vsak od nas se v Hruševju osveži
in po dolgi poti okrepi.
Vesela in prijetna bila je ta družba,
Vsem hvala, jutri pa me čaka služba.

Urška Blatnik

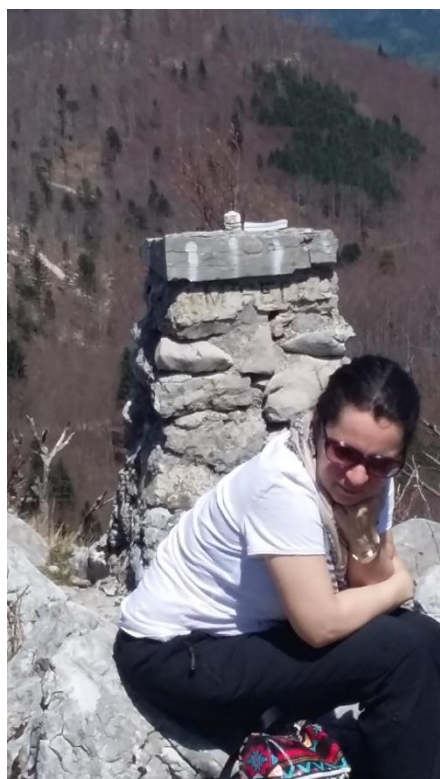
Vzpenjamo se proti Suhemu vrhu.

Zdaj vidite, od kod ime Suhi vrh.

Viharnikom so se pridružili tudi planinci PD Lisca. Prijetna mladina.

Urška Blatnik je v verzih opisala našo pot na Suhi vrh.

Štefan je krstil vse, ki so bili prvič na Suhem vrhu.

Med spustom v vas Strane smo se ustavili tudi pri kapelici svetega Brica.
Foto-internetne strani

Strane pri Postojni, najstarejša tisa v Sloveniji. Vir: internetna stran

GLAGOLJAŠKA POT 13. 5. 2018

Dne 13. maja je naša naravovarstvenica Breda Jančar organizirala izlet v hrvaško Istro z namenom, da se viharniki seznanimo tudi s kulturno-zgodovinsko tematiko, ki je nekoliko povezana tudi z našo zgodovino ob obmejnih krajih. Šli smo na tako imenovano glagoljaško pot, ki povezuje dve manjši naselji, Roč in Hum, nedaleč stran od Buzeta.

Vodnica Breda nas je že v avtobusu seznanila z glavnimi znamenitostmi in zanimivostmi, ki si jih bomo ogledali. Napoved je obetala zanimiv izlet.

Po dobre 2,5 ure vožnje (sem je vključen tudi postanek za jutranjo kavico in pregled dokumentov na meji) smo prispeli do

naselja Roč. Prve omembe kraja segajo že v leto 1064. Najpomembnejši srednjeveški spomenik Roča je romanska cerkev sv. Roka, ki je poslikana z dvema slojema fresk iz 14. in 15. stoletja. Tu sta še župnijska cerkev sv. Bartola in cerkev sv. Antuna Opata. Na slednji je izpisan najpomembnejši grafit »Ročki glagoljski abecedarij«. Zelo pomembna so tudi glavna vhodna vrata z lapidarijem srednjeveških kamnitih spomenikov. Roč je bil dolga obdobja srednjega veka najpomembnejše glagoljaško središče. Tu je bila 1483 natisnjena prva hrvaška knjiga - Kosinjski misal.

Vhodna vrata v naselje Roč

V Roču se začne urejena »Aleja glagoljašev oz. Glagoljaški drevored« v spomin na glagoljaše, ki so s svojimi deli utrjevali narodno zavest istrskega prebivalstva. Na 7 km dolgi poti od Roča do Huma je na obeh straneh ceste postavljeno enajst spomenikov z napisi v glagolici. V Roču je prvo spominsko obeležje in sicer Stup Čakovsko Sabora, ki je podprla ta projekt, ki je bil realiziran leta 1977.

In kdo so bili glagoljaši? To so bili katoliški duhovniki, ki so opravljali bogoslužje v slovanskem jeziku in uporabljali glagolico.

In kaj je glagolica? Glagolica je najstarejša slovanska pisava, ki sta jo sestavila Ciril in Metod okrog leta 862. Ime je dobila po staroslovanski besedi glagolati – govoriti. V glagolici so bile napisane prve slovanske knjige za cerkveno in prosvetno rabo.

Cerkev v Roču

Ciril si je močno prizadeval, da bi premostil prepad med vzhodno in zahodno cerkvijo. Dosegel je pomemben uspeh, saj je takratni papež že leta 868 odobril glagoljaško bogoslužje - tj. uporabo slovanskega jezika, medtem ko so druge dežele v glavnem uporabljale pri bogoslužju le latinščino. To je bil velik uspeh.

𐌀 𐌁 𐌂 𐌃 𐌄 𐌅 𐌆 𐌇 𐌈 𐌉 𐌊
 𐌋 𐌌 𐌍 𐌎 𐌏 𐌐 𐌑 𐌒 𐌓 𐌔
 𐌕 𐌖 𐌗 𐌘 𐌙 𐌚 𐌛 𐌜 𐌝
 𐌞 𐌟 𐌠 𐌡 𐌢 𐌣 𐌤 𐌥
 𐌦 𐌧 𐌨 𐌩 𐌪 𐌫 𐌬 𐌭

Abeceda v glagolici
Vir: internetne strani

Glagolica ni bila pomembna le za hrvaško področje, pač pa tudi za slovensko. Pri nas je ohranjenih kar nekaj glagolskih zapisov, največ jih je seveda ob hrvaški meji, v okolici Kopra in v severni Istri, npr. Krkavče in Šmarje. Tudi v znani cerkvi v Hrastovljah so na freskah napisi v glagolici, na primer na sliki, kjer Jezusa bičajo, je

napis: »Ne bij, osle, tega moža svetega, ki je stvoril nebo in zemlo.«

Spomenik književniku glagoljašu iz 15. stoletja

Na južnem in vzhodnem Balkanu je do 12. stoletja cirilica že popolnoma izpodrinila glagolico zaradi vpliva grške pravoslavne cerkve. Na severozahodu pa se je glagolica pod zaščito Rima obdržala ponekod celo do začetka 20. stoletja.

Papež Janez XXIII je dovolil obhajanje verskih obredov po vsem svetu v narodnih jezikih. S tem je prišel v ospredje jezik pred pisavo, in glagolica (kot pisava) je doživela dokončni propad. Glagolica je pravzaprav zelo zapletena za pisanje in je bila prej skoraj 1000 let le pretveza, da so duhovniki smeli maševati v domačem jeziku. Ko je bil domači jezik tudi sicer dovoljen, glagolica ni bila več potrebna.

Naš drugi postanek je bil na poti proti Humu, pri ogledu drugega obeležja, to je Stol Cirila in Metoda. Na obodu kamna je ime spomenika navedeno v latinici, cirilici in glagolici. Iz avtobusa smo nato ob poti lahko videli vsa druga obeležja oz. spomenike, na katere nas je opozarjala tudi vodnica.

Postanek pri drugem spomeniku, posvečenemu Cirilu in Metodu

Po krajši vožnji smo nato prispeli do Huma, za katerega pravijo, da je najmanjše mesto na svetu. Po popisu iz leta 2001 naj bi imelo le še 17 prebivalcev. Zanimivost tega mesteca pa so tudi prebivalci, ki še vedno volijo svojega župana za eno leto.

Vhod v mestece Hum

Mogočna mestna vrata, ki so zadnje obeležje glagoljaške poti, imajo napisano dobrodoščilo: »Pridi v to malo mestece, saj ta trdi kamen izžareva toplino.« Ta težka svečana vrata predstavljajo spomenik, ki opeva življenje, ki tukaj traja že tisočletja. Vrata so sedaj nova - bakrena, kljuke so v obliki volovskih rogov. V zgornjem delu je kalendarij z dvanajstimi medaljoni s prizori iz kmečkega življenja.

Na samem trgu najmanjšega mesta je župnijska cerkev sv. Marije, ki je zgrajena na mestu stare romanske cerkvice, razvidno iz glagolskega napisa. Današnja baročna cerkev je bila zgrajena leta 1802 in se ponaša s petimi oltarji. Na glavnem marmornatem oltarju so leseni kipi sv. Petra in Pavla.

Župnijska cerkev sv. Marije

Pod geslom »Rešimo najmanjše mesto na svetu« so se leta 1972 začela dela za obnavljanje in restavriranje tega mesteca, tako da je ohranjeno kot spomeniško mesto z razstavnimi prostori in trgovinicami.

Degustacija domačih izdelkov

V eni izmed njih je vodnica Breda najavila naš prihod, zato so nam pripravili brezplačno degustacijo s kruhki s skuto in zelišči ter domačimi zeliščnimi likerji. Bogato založena trgovinica z domačimi izdelki (razni siri, keksi, testenine, likerji, oljčna olja in razni drobni spominki v povezavi z glagolico) nas ni pustila ravnodušne.

Počitek na ozaljšani uličici s cvetjem v Humu

Dobro ohranjeno obzidje starega mesteca

Na koncu pa smo si ogledali še znamenito romansko kapelo sv. Jeronima, ki je na pokopališču. V njej so ohranjene zelo stare stenske slikarije, freske visoke kakovosti iz poslikav Kristusovega križanja iz 12. stoletja. To je najbolje ohranjen spomenik v Humu, obnovljen pa je bil leta 1904.

Pri kapeli sv. Jeronima

Po ogledu teh kulturnozgodovinskih znamenitosti smo želeli obiskati še manjše naselje Kotli, kjer so stari znameniti mlin in arhitekturno nespremenjene stare hiše, vendar so očitno pred kratkim prepovedali vožnjo po tej cesti z avtobusom. Ponujale so se že tudi prve dežne kaplje, zato smo se viharniki odločili, da bomo ta ogled izpustili, saj bi za hojo in ogled potrebovali več kot uro. Odločitev je bila pravilna, saj smo kmalu zatem doživeli pravo neurje, mi pa smo se varno peljali proti slovenski meji. Zaradi nepredvidenega dežja žal nismo uspeli narediti tudi skupne »gasilske« fotografije za spomin s tega izleta.

Tudi v gostišču na Gračišču na naši strani meje so doživeli hudo uro. Voda je z vseh koncev in krajev poskušala najti pot ob nadstrešku gostišča, kjer smo imeli rezervirane mize.

Dobrote na naši mizi v gostišču na Gračišču

Sami smo poskrbeli, da smo bili na suhem. Ob dobri primorski hrani in pijači smo pozabili na vremensko nevšečnost. Ko smo se okrepčali in odločili za pot domov, pa je tudi zunaj že posijalo sonce.

Z ogledom glagoljaške poti smo se kulturno in duhovno obogatili. Za skrbno načrtovan izlet gre zahvala naši vodnici Bredi, ki se je še posebej potrudila in navezala stike z domačini, da so nam odprli vrata cerkva in kapelic, ki so sicer zaprta.

Vir: zbrana strokovna dokumentacija vodnice

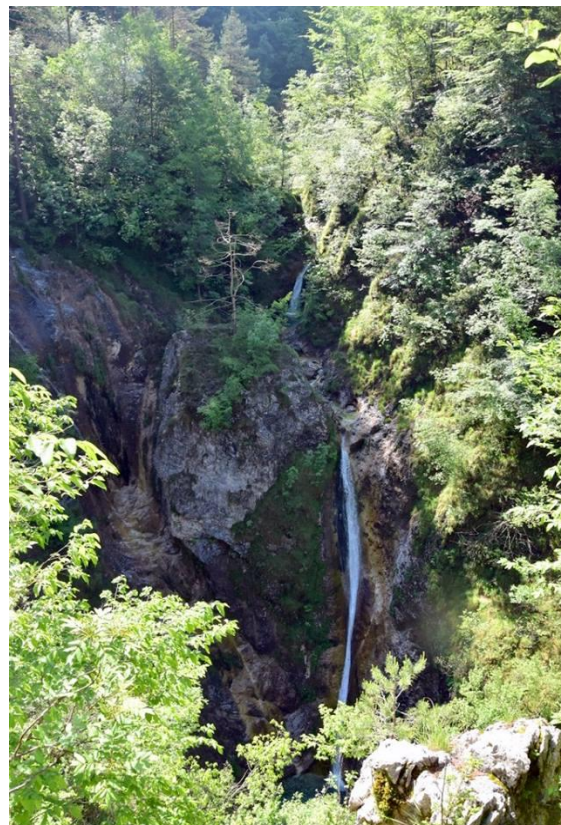
Nevenka Kanduč

PO GRAPAH POTOKOV PRŠJAK IN GAČNIK (650m) 19.5.2018

Nikdar ne bi spoznala doline reke Trebušnice, odmaknjene, divje, polne težko prehodnih grap, samotnih, danes že opustelih naselij, če se ne bi odzvala Gregorjevemu vabilu na izlet v te kraje. Njegovi pohodi so vedno nekaj posebnega, butičnega: neznani, manj obiskani predeli Slovenije, pa tudi Hrvaške, tudi nemarkirane poti, ki vodijo po skritih, divjih predelih narave.

Bilo nas je komaj za dve osebni vozili, z Gregorjem vred sedem. Zgodnja ura, udobna vožnja – pa sem jo prespala do Idrije in še naprej (mimo Dolenje Trebuše na cesto za Čepovan, pa kmalu na odcep proti Vojskem), dokler se nismo ustavili sredi samote, kjer sta nas šoferja pustila pri odcepu na pešpot proti slapu Pršjak, sama pa sta se odpeljala naprej in obljubila, da čez pol ure prideta z enim avtom. Nič nam ni bilo jasno, zakaj tako. Šele na cilju smo izvedeli, da sta nam prihranila povratek po isti poti.

Prav kmalu se je ob nas ženskah ustavilo še eno vozilo. Izstopil je planinec iz Poljanske doline in prepoznal našo Ano. Počakal je, da sta se moška vrnila, in se nam pridružil. Po ozki, mokri poti smo se v gosjem redu počasi vzpenjali in se kmalu zaustavili pred visečim mostom. Gregor nas je opozoril na spolzke deske, a mu kar nismo verjeli, dokler ni vsak od nas v svojem slogu zakoračil po zlizanih in majavih podnicah. Po kar strmi poti nad divjo, prepadno grapo potoka Pršjak se nam je kmalu prikazal čudovit, močno vodnat slap v dveh nadstropjih.

V grapi potoka Pršnjak - Veliki in Mali slap v Sopotih

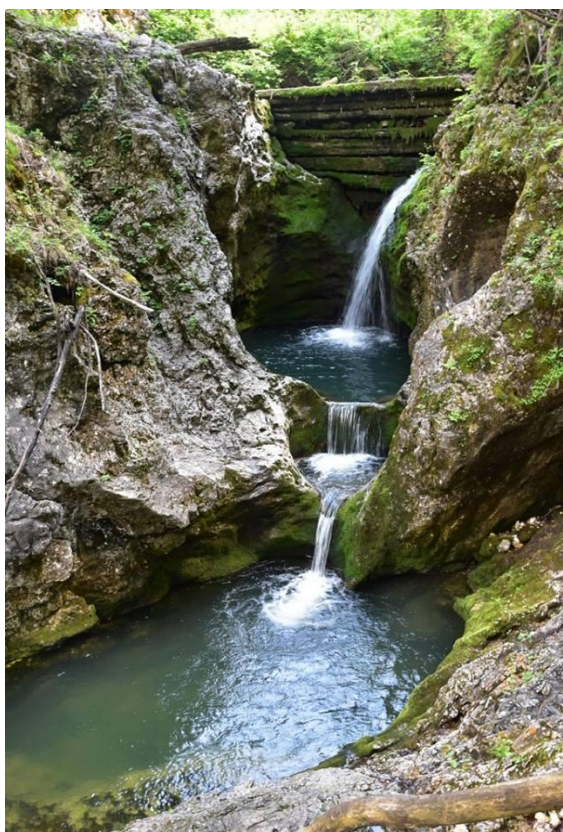
Skozi zelenje smo v zgornjem delu zagledali njegov krajši del, ki se je nato dobro viden strmo spustil po skoraj 30 metrov visokem skalnem koritu in se umiril v manjšem tolmunu.

Celo klopco so postavili domačini, a je še nismo bili potrebni. Od tu naprej pa so nas čakala sama presenečenja z dokazi, da tukaj že dolgo ni bilo nobenega domačina oziroma lastnika gozdov. Velika podrta drevesa so ležala čez pot. Potrebno je bilo kar nekaj napora in okretnosti, da sem prišla čez debla ali mimo njih in skozi vejevje. Zame to ni več mačji kašelj, drugim je bilo verjetno lažje.

Komaj smo zlezli iz gozda, že se je pred nas postavila opuščena Trentarjeva domačija v popolni samoti.

Ob opuščeni domačiji ob potoku Pršnjak

Brdarjev slap na potoku Gačnik

Postali smo na soncu, se odžejali in se čudili, kam vse so se naseljevali naši predniki. A mladih te samote niso mogle zadržati. Kar predstavljam si lahko, kako

so se počutili odrezane od sveta, čeprav jih je z dolino povezovala tudi cesta, do katere pa je bilo spet potrebno kar nekaj hoda. Pridruženi planinec te kraje dobro pozna. Pripovedoval nam je o poštarju, ki je potreboval ves dan, da je enkrat tedensko obredel vse domačije.

Spotoma, še malo višje, tako da se je pred nami že odprla Banjška planota, smo obšli še eno. Mogočen dom, na dvorišču še kmečko orodje in stojala, pa vrtnice ob zidu – kot da je še včeraj nekdo domoval tu. A zaraščena trata je govorila drugače.

Znova vzpon in že smo bili skoraj na cilju. Gregor nam je želel pokazati še popolnoma opustel zaselek Prvenjski Vrh, do katerega bi se morali spustiti dvesto metrov nižje po udobni makadamski cesti. Bili smo na planoti, katere južni del je oklepala mogočna, skalna Banjška planota z najvišjim Poldanovcem.

Sonce je že močno pripekalo, moči smo imeli le še do prve domačije z velikim gospodarskim poslopjem, prav tako prazne. Posedli smo na deske, se odpočili in okrepcali, se razgledovali po pašnih površinah in se čudili, da je ta tako lep svet popolnoma opustel. Nismo bili več voljni ogledati si še en prav tak žalosten zaselek. Kaj se bo zgodilo čez desetletje? Travnike bosta zrasla grmičevje in gozd,

hiše bodo propadle. Kaj ne bi bilo bolj umno naseliti begunce ali brezdomce pod določenimi pogoji, če bi bili pripravljeni zaživeti v tej samoti, jo ohranjati in kultivirati?

Vrnili smo se na izhodišče in bili po dobrih petnajstih minutah že pri Brdarjevi

domačiji sredi čudovitih, svilnih majskih trav. Od tu smo se spustili v grapo potoka Gačnik z mnogimi slapovi. Videli smo le gornje, saj je strma grapa težko prehodna. Očitno pa mika adrenalince, kajti opozorilne table so prepovedovale spust po slapičih, brzicah in kaskadah.

V grapi potoka Gačnik

Brdarjeva domačija stoji na robu Vojskega in je naseljena. Tu nas je že čakal en osebni avto, s katerim pa so moški člani ekipe odšli po še preostala na našem startu, ženske pa smo posedle pred domačijo, klepetale in praznile zaloge hrane in pijače.

Dopoldansko nebesno modrino so že začeli prekrivati popoldanski nevihtni oblaki.

Posedli smo se v vozila, se spustili do lokala na Vojskem, a nas je hlad kar kmalu dvignil, da smo brez postanka pohiteli v Ljubljano.

Darja Jurjec

TROMEJA - GORA MIRU (1510 m) 2. 6. 2018

Tromeja, po italijansko Monte Forno ter po nemško Dreilanderock oziroma Ofen je 1510 m visok vrh, ki leži na meji med Avstrijo, Italijo in Slovenijo. Imenuje se tudi Peč in je stičišče germanske, slovanske in romanske kulture.

Na Tromeji - Gori miru me je prevzelo sporočilo miru. Pod vrhom Gore miru stoji spomenik, na katerem je v jezikih treh sosednjih držav, ki se tukaj srečujejo (v

slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku), napisano sporočilo miru Šri Činmoja.

TROMEJA

GORA MIRU ŠRI ČINMOJA

Gore so simbol miru, spokojnosti in notranje globine. Vse te odlike potrebuje človeštvo na poti do večje svetovne ubranosti.

»DOSEČI SVOJ NOTRANJNI MIR JE ČLOVEKOVA NAJVEČJA POTREBA«
(Šri Činmoj)

Na tem pomembnem evropskem stičišču treh velikih jezikovnih skupin in kultur naj bo postavljen spomenik razumevanju in prijateljstvu med narodi.

Tromeja je tako postala člen v verigi več sto različnih spomenikov miru, med njimi so ustanove, gore, mostovi, mesta, parki in naravne znamenitosti, ki naj vzpodbujajo k harmoničnemu sožitju ljudi in narodov, izboljšujejo ubranost med njimi ter pomagajo pri preseganju notranjih in zunanjih meja.

**MIR NE POMENI LE, DA NI VOJNE.
MIR POMENI, DA VLADAJO UBRANOST,
LJUBEZEN, ZADOŠČENJE
IN ENOST.**
(Šri Činmoj)

Tromeja, 12.junij 1994

PEČ (1510 m)

Šri Činmoj (1931-2007), ki ga je Nelson Mandela imenoval »glas razuma, ki ga moramo vsi poslušati in upoštevati«, je bil mednarodno priznan glasbenik, skladatelj, slikar, pisec in poet, čigar nepozabne melodije so očarale poslušalstvo širom sveta.

Na več kot 700 koncertih za mir, ki jih je imel v znamenitih dvoranah, kot sta Carnegie Hall in Royal Albert Hall v Londonu, je Šri Činmoj v glasbi in duhu slavil človeško stremljenje po notranjem in zunanjem miru. V štiri desetletja trajajoči glasbeni odisejaji je Šri Činmoj ustvaril

21000 pesmi - umetniško in duhovno zapuščino za človeštvo.

Spomenik miru na Tromeji

Na vrhu gore vsako leto potekajo srečanja predstavnikov vseh treh narodnosti. Tromeja je priljubljena izletniška točka za domače in tuje pohodnike, v času našega obiska pa so jo zavzeli mladi gorski kolesarji.

Pohod z vodnikom Borutom Vukovičem smo začeli s Korenskega sedla.

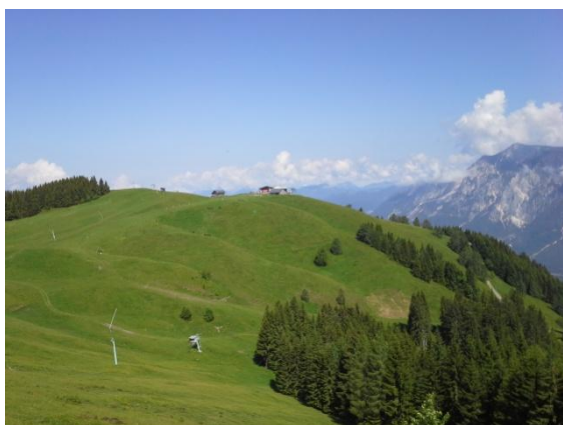

Priprave na vzpon

Preko čudovitih cvetočih travnikov smo se vzpenjali proti Tromeji. Roza rododendroni so se še posebej ozaljšali planinsko okolje ob naši poti.

Tudi bivša urednica glasila Viharnik Nevenka Kanduč je bila z nami na pohodu

Čudovita zelena pobočja Tromeje

Spotoma smo se ustavili pri restavraciji, ob gondolski žičnici, ki Podklošter povezuje s planino. Na lesenih ležalnikih smo se odpočili in lovili sončne žarke. Vsi (sedemnajst pohodnic, dva pohodnika in naš super vodnik Borut) smo uživali v čudovitih razgledih na Julijske, Ziljske in Krške Alpe ter Karavanke.

Počitek na lesenih ležalnikih je vsem dobro del.

Zadnji vzpon proti vrhu

Še manjši polurni vzpon in že smo bili na vrhu Peči, kjer so se svojega vzpona z gorskim kolesom veselili tudi številni gorski kolesarji in kolesarke z mednarodno udeležbo.

Peč in pot v Rateče je tistega dne doživela pravo invazijo turnih kolesarjev, ki so v Kranjski Gori imeli mednarodno srečanje.

Privoščili smo si daljši oddih, se naužili svežega zraka in čudovitih razgledov ter si ogledali spominska obeležja.

Marinka, lep pozdrav s Tromeje, Marko in ostali viharniki

Viharniki pri zgornji postaji gondolske žičnice in z Dobračem v ozadju

Ni boljše preproge od cvetoče trate.

Mladi kolesarji so popestrili dogajanje na vrhu gore, še bolj pa naš spust v dolino. Viharniki smo hodili, gorski kolesarji pa so se v manjših skupinah spuščali proti Ratečam po isti poti kot mi. Bili smo uvidevni planinci, omogočali smo mladim adrenalinskim kolesarjem, da so se mimo nas nemoteno odpeljali. Še posebej so bili zadovoljni, ko smo jih na nekaterih strmih spustih bodrili s ploskanjem. Pogosto smo slišali besedo hvala v raznih jezikih.

Smo v Ratečah.

V Rateče v Gostilno Uh smo prišli ravno takrat, ko so padle prve kaplje dežja. Ob pijači in jedači smo si odpočili in se zadovoljni in prijetno utrujeni odpeljali proti domu.

Viktorija Grašič Bole

SLEMENOVA ŠPICA (1911m) 10.6. 2018

Veselila sem se ne prehudega vzpona na Slemenovo špico, veselila sem se lepih razgledov s tega vrha in motivov, ki jih občudujemo v promocijskih gradivih in razglednicah Slovenije.

Slemenova špica je 1911 m visoka gora v Julijskih Alpah, ki je poleg čudovitega razgleda poznana tudi po majhnih jezercih, ki se občasno pojavljajo na vrhu gore. Tokrat jih ni bilo.

Štirinajst planink, dva planinca in vodnica Anica smo se v nedeljo zjutraj zbrali na Dolgem mostu in se z manjšim popolnoma zasedenim avtobusom odpeljali na nedeljski pohod. Vsem je takoj ob prihodu »padla v oči« usklajeno oblečena postavna vodnica Anica - črne kratke hlačke z zeleno obrobo in zelena majica. Ooo ,Anica!

Odpeljali smo se do Erjavčeve koče in se po kratkih navodilih vodnice glede poti do vrha in po neuspešno iskanju prostovoljca, ki bi napisal prispevek o vzponu na Slemenovo špico, odpravili na pot.

Z nami je bila tudi Marjanca, ki je kar nekaj časa rehabilitirala svoje koleno.

Kmalu po začetku našega vzpona smo zagledali ajdovsko deklico in se čez sedlo Vratca vzpenjali proti vrhu Slemenove špice. Ema je imela smolo, med pohodom se ji je zlomila pohodna palica. Ampak planinci so tudi kavalirji, Mate ji je velikodušno posodil svojo palico.

Nismo si predstavljali, da bomo v začetku junija prečili dolg pas snega. In glej, ravno tukaj na snežnem pasu smo srečali skupino azijskih planincev, ki so se dobro opremljeni in v spremstvu slovenskega vodnika že vračali z gore. Kakšno presenečenje, Azijci brez fotoaparata! Smo jih pa mi s toliko večjim veseljem fotografirali.

Še gasilska fotografija na vrhu in že se spustimo nazaj proti Erjavčevi koči.

Srečanje z azijskimi planinci

Uživali smo v čudovitih razgledih na Jalovec in Mojstrovko.

Ko smo prispeli na vrh Slemenove špice, je bilo že delno oblačno in razgledi niso bili tako enkratni kot ob lepem vremenu, vendar smo vseeno občudovali dolino Tamar pod nami.

Na vrhu Slemenove špice sta nam družbo delala dva starejša avstrijska planinska para. Odpočili smo se, pojedli malico in se posladkali z izvrstnim drobnim pecivom, ki nam ga je ponudila Anica. Glede na delno oblačno vreme nas je Anica želela čim prej spraviti v dolino.

Vmes začne rahlo deževati, oblečemo si pelerine, a jih kmalu spet slečemo.

Vedno najdi razlog za smeh.

V Erjavčevi koči pa vsak po svoje, nekateri s kavico, drugi s pivom, nekateri z jedačo.

Viktorija Grašič Bole

KLEMENČA JAMA (1208 m) 8. 7. 2018

Čeprav je bil izlet sprva planiran kot dvodnevni, ko naj bi obiskali še Krofičko in Ojstrico, je bil zaradi premalo prijav izveden samo izlet do kočice na Klemenči jami.

Na sončno nedeljsko jutro se nas je 7 viharnikov in viharnikov z vodnikom Štefanom zapeljalo v idilično Logarsko dolino. Vozili smo pustili pred penzionom Na Razpotju in se podali po prijetno razgibani poti do našega cilja.

Utrinki s poti

Nekaj posebnega je prehod skozi rov v skali, na nekaj mestih nam je bila v pomoč jeklenica in na enem mestu tudi lesena lestev. Po poldrugi uri hoje smo prispeli do kočice na Klemenškovi planini, ki ji domačini pravijo Klemenča jama zaradi kotanjaste oblike.

Solčavski planinci so jo preuredili iz pastirske kočice, zgrajene davnega leta 1832, in jo odprli leta 1954. Nato je bila večkrat obnovljena in razširjena, nazadnje leta 1995. Pri prijaznem oskrbniku Radu smo se okrepčali in odpočili.

Pred kočo smo se okrepčali.

Rado je pravi inovator. Nad kočo goji ribe in zelenjavo s pomočjo akvaponike. V bližini koče, slabih 15 minut hoje proti Strelovcu in Krofički, se nahaja najdebelejši macesen v Sloveniji. Obseg pri višini 30 m znaša 464 cm, premer pa 147 cm. Pravijo, da ima med 200 do 300 let. Seveda smo ga objeli in se slikali.

Vreme ni obetalo še skoka na Strelovec ali Krofičko, pa tudi ljubše nam je bilo malo uživati v naravi in si malo odpočiti.

O, kaj pa je to? Zanimiva klopca
Iz koče je lep razgled na gore, ki obkrožajo Logarsko dolino: Krofička na vzhodu nad

kočo, na jugu so strma ostenja Ojstrice in Planjave, na zahodu pa prostrana krnica Okrešelj z ostenji Skute in Rink ter na Mrzlo goro, na zahodu pa vidimo še zahodni del Olševe.

Strmo ostenje Ojstrice

V dolino smo se polni lepih vtisov vrnili po drugi poti, ravno tako razgibani, ki se konča nedaleč od Doma planincev v Logarski dolini.

Vida Mavec

ŠE POMNITE, VIHARNIKI?

Na pobudo Marka Žontarja tokrat ponovno objavljamo prispevek o izletu viharnikov na Bijele stijene pred sedemnajstimi leti, 26. maja 2001.

Tudi letos smo imeli viharniki v programu pohod na Bijele stijene, vendar je zaradi slabega vremena odpadel. Zanimivo bi bilo primerjati, kako bi se pohodniki počutili in občutili pohod letos in kako so ga doživljali pred sedemnajstimi leti.

Naš predsednik Grega Rihar pa je letos skupaj s še nekaj planinci opravil ogledno turo na Bijele stijene in mi poslal nekaj fotografij od tam, ki jih objavljamo.

Vabim vas, da pobrsbate po spominu in sporočite kaj zanimivega, kar bi lahko tudi v prihodnje objavili v tej občasni rubriki ŠE POMNITE, VIHARNIKI.

BIJELE STIJENE - BISER GORSKEGA KOTARJA

Datum: sobota, 26. maj 2001
Zahtevnost: zahtevna pot
Oprema: varovalna
Zborna mesto: hala Tivoli ob 5.30
Vodnik: Helena Tepina

Kar težko bo popisati vse lepe razglede, trenutke, nabite s pozitivno energijo, modrosti, ki so se sproščale med hojo, pa tudi težke korake na včasih precej navpičnem delu sten. O rdečih blazincah na prstih, ki so jih obrusile lepe, a ostre skale, pa tako ni vredno izgubljati besed, saj smo jih žareči od zadovoljstva opazili komaj na koncu poti ali celo doma.

Ko se trudim napisati nekaj teh vrstic, leži pred menoj literatura, zbrana med potjo. To ni le zanimiv prospekt planinskega doma Bijele stijene-878 m, ki nam ga je naša odlična vodnica Helena razdelila že v Ljubljani in je presenetljivo celo v slovenščini, ampak tudi novejša karta Gorskega Kotarja, kupljena v planinskem domu pod vrhom Bijelih stijen. Tistih nekaj navdušencev, ki so prehodili cele Bijele stijene, pa se bo spomnilo še moje dokumentacije na rožnatem papirju

manjšega formata. Mislim, da se je zgodilo na Viharnikovem izletu prvič, da je potencialni kandidat za članek beležil podatke, vtise in »globoke misli udeležencev« kar med potjo. Za to delo pa je imel na razpolago le rožnate lističe mehkega WC papirja. Da dogodka ne bi pomešal, je lističe še vzorno oštevilčil. Lahko potrdim, da je bilo že ob tako prijetnem vzdušju, ki ga je naredilo tudi čudovito sončno vreme brez oblaka, veliko smeha in zbadljivih komentarjev na moj račun.

Sobota, 26. maja 2001, ura 5.30. Rojeva se prekrasno jutro, ki se kasneje spremeni v čudovit dan. Sedemnajst udeležencev se s Primoževim minibusom odpelje iz Tivolija proti Delnicam. Slikovita, s soncem obsijana pot do Kočevja le stopnjuje naša pričakovanja o lepem izletu.

V Kočevju smo bili, kot bi trenil. V mislih že pijemo dišečo kavico. Pa ni bilo nič. Kočevje ob 6.30 še spi. Bistro na trgu pa nam zasede družba iz avtobusa, ki pripelje tja malo pred nami. Pisec članka se kavici lahko odreče, ne more se pa opojnemu vonju svežega kruha oziroma štručk. Zato gre po sledeh vonjav. Pekarna je zaprta. Vseeno pa mu iz skladišča uspe nabaviti kar tri velike in dve mali štručki hrustljavega in še malo toplega kruha. Ne meneč se za zdravniška priporočila, ga pridno lomimo in grizljamo. Kakšna dobrot, kakšne dišave.

Ku-ku, ku-ku je Helenin zadnji poziv za odhod. Odpeljemo se naprej proti Delnicam. Pogled na kostelski grad, ki obnovljen stoji na hribu nad Kolpo, padajoč slap ob cesti in že smo na meji. Prestop meje na obeh straneh je le formalnost, nato pa naprej proti Delnicam, ki so od meje oddaljene 12 km.

Prevozimo Delnice, znane po lesni industriji in tovarni, ki je nekoč delala celo smuči, in 7 km naprej zavijemo proti Mrkopalju. Od tu pa v Tuk, kjer na višini 878 m stoji planinski dom Bijele stijene, ki pa še ni naše izhodišče. Peljemo se torej naprej po ozki, a lepo vzdrževani cesti, imenovani iz turških časov Begova staza, do Matič poljane.

Matič poljana, čudovita ravnica - poljana, obdana s hribi Gorskega Kotarja. Tu stoji edinstven spomenik 26 mrtvim partizanom, ki so pozimi leta 1941 zmrznili

v snežnem viharju, ko se je XIII. Prekomorska-goranska brigada prebijala iz Drežnice v Mrkopalj. Vsakega mrtvega partizana simbolizira steber iz dveh skal, postavljenih ena na drugo. Stebri, razmeščeni po poljani, pa predstavljajo razpotegnjeno kolono sključenih, lačnih, prezeblih in na smrt utrujenih partizanov, ki so tu zaspali za vedno. Zamišljeni občudujemo spomenik in se v duši klanjamo njihovemu junaštvu, vendar moramo naprej, saj nas čakajo Bijeje stijene.

Bijeje stijene - v prostranem področju Kapele je gorski greben Bijeje stijene edinstven po lepoti in praktično neprimerljiv. Zato so ga skupaj s Samarskimi stijeni leta 1979 proglasili za strogi rezervat, saj so v njem tudi redke vrste rastlin in živali. Planinsko pa je Bijeje stijene odkril logar Jakov Mihelčič, ki je leta 1899 na vrh pospremil botanika D. Hirca in njegovega sina Miroslava. Ta dva sta s potopisi in znanstvenimi članki seznanila javnost s tem biserom Gorskega Kotarja. Bijeje stijene so gorski greben, dolg 4 km, ki se dviga nad zelenim morjem dreves. Je naravni muzej kraških oblik, sestavljen iz belih navpičnih do 50 m visokih sten, po katerih je greben dobil tudi ime, in strmih globač, kjer leži večni sneg. Okrog vsega tega pa je pragozd. Tu na vsakem koraku lahko opaziš boj med živo naravo, drevesi, ki ovijajo in prekrivajo mrtvo naravo, bele skale. Te na žalost postajajo že poraženke. Skozi več skalnih vrat nas minibus pripelje do izhodiščnega mesta, kjer se pripravimo na hojo, dolgo tričetrt ure. Do planinske kočje gremo vsi skupaj, nato pa se ločimo. Desetina nas gre pod vodstvom Helene na vrh in od tam po grebenu do Ratkovega sklonišča. Ostalih sedem pa se pod vodstvom Nade vrača na izhodiščno mesto, nato pa malo s prevozom in malo peš tudi do Ratkovega sklonišča.

Ratkovo sklonišče - idiličen bivak, zgrajen v votlini pod steno iz ostankov lesa partizanske bolnice leta 1952 v spomin študentu Ratku Čapku, ki se je smrtno ponesrečil v steni Špika.

Po petnajstih minutah hoje od planinskega doma PRIDEMO OB 11.URI NA VRH Bijelih stijen. Kakšen pogled! Okrog in okrog lepota, obsijana s soncem, za kuliso pa modrina neba. Ku-ku, ku-ku in že hitimo po grebenu naprej, gor in dol, na stene in v globače. Pri tem pa se sproščajo visoke

misli, za katere je treba globoko poseči (Bine). Ena takih o skalah, zapisana na rožnatem papirčku: Mehko zlizane z blagim priokusom groze (Bine) ali rahlo nagnjene v prostor... (Oto). Modrovanje nam malo pomaga, da lažje premagamo množico vzponov in spustov, ki si ritmično sledijo. Ker naši postanki niso dolgi, prikorakamo ob čudenju sedmerice, ki je tja prišla malo pred nami, malo čez tretjo uro do Ratkovega sklonišča.

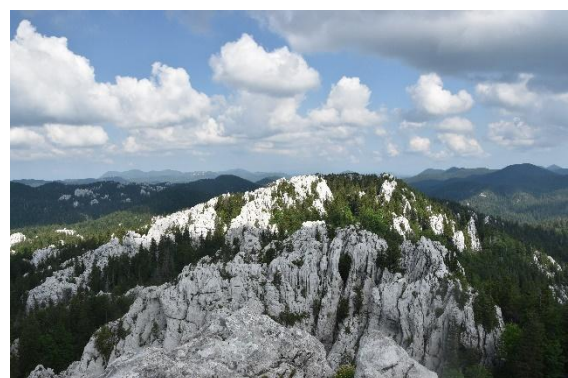
Skupaj si privoščimo daljši počitek, ki ga zalijemo z Marinkinim refoškom (kakšen standard!), sledi še krajši spust, postanek za kavico v planinskem domu Bijeje stijene, ki smo ga tja grede izpustili, nato pa z udobnim minibusom domov. In ker nam je Bine v planinskem domu zastavil malo šaljivo uganko, primerno tistemu okolju, bom z njenim matematičnim zapisom končal opis našega potepanja po Bijelih stijenah.

KAJ=REDARSTVENIK VUNENOG
TRAVOJEDA=OVČJI PASTIR

Marko Žontar

Bijeje stijene 2018 Foto Grega Rihar

Pogled z vrha Bijelih stijen 2018 Foto Grega Rihar

*Pogled z vrha Bijelih stijen 2018
Foto Grega Rihar*

UTRINKI IZ NARAVE

POHOD NA POTOŠKO PLANINO

Pa je končno prišel ta dan, ko gremo s prijateljicami pohodnicami in dvema prijateljema (moški so redka vrsta pri nas) na Potoško planino.

Lani smo tudi planirali ta pohod, a nam je žal vreme zagodlo, zato je bila letos želja toliko večja. Z vlakom smo se pripeljali do Slovenskega Javornika, potem hitro do Koroške Bele na kavico, kajti nekateri so brez le-te skoraj nesposobni za nadaljnjo pot.

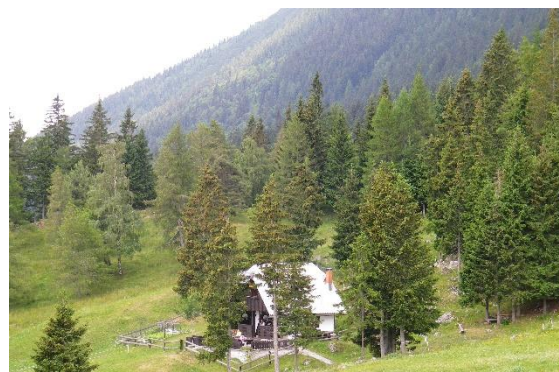
Prijetno je tam gor nad Jesenicami na 1250 m nadmorske višine, kjer so kravice in neki posebni kratkonogi konjički.

Smo že sredi junija in temperature po ohlادitvi so prijetne za hojo.

Med hišami in stanovanjskimi bloki najdemo začetek naše poti, potem pa v breg. Voda je ponekod močno poglobila jarek na poti, tako smo ugotovili, da je

pred dvema letoma bila ta pot bistveno boljša.

Narava dela svoje, nič je ne briga, kaj bi mi radi. Tistim, ki so bili danes prvič na tej poti, se je nekoliko vleklo, saj je treba premagati približno 600 m višinske razlike. Ko pa zagledaš travnik pod kočo, ti je pa že lažje pri duši. Razgledi so tam res lepi, oskrbnika koče prijazna in gostoljubna. Postrežejo kaj dobrega za lačne želodčke, na primer priležejo se zabeljeni ajdovi žganci s kislim mlekom ali z gobovo juho.

Koča na Potoški planini

Ko smo si odpočili in se naužili lepih razgledov, smo krenili po drugi poti navzdol proti Valvasorjevi koči. Tam je bil spet počitek pa tudi čakanje na del naše skupinice, ki je skrenil v napačno smer in imel zato dosti napornejšo pot do Valvasorjeve koče.

Ampak vsaka šola nekaj stane, drugač bodo bolj prisluhnili tistim, ki pot dobro poznajo. No, hitro se na to pozabi, saj so spomini na planino sveži in prijetni.

Vrnili smo se v dolino mimo zbiralnega jezercja, potem skozi gozd mimo »vodne postaje« nad Žirovnico po strmih stopnicah v Žirovnico. Na križišču smo počakali avtobus in se zadovoljni ter nekoliko utrujeni vrnili.

Priporočam obisk te male in simpatične planine v Karavankah. Domačini jo dobro poznajo, tako te tam poboža pristna gorenjska govorica. Kdor še ni bil tam gor in je seveda ljubitelj naše lepe domovnice, naj se kar okorajži in hajd na pot.

Meta B.

MINUTKA ZA POEZIJO

SREBRNA KRVOMOČNICA

Mala balada*

**NA SOŠKI FRONTI KRI JE LILA
NA BATOGNIŠKIH SNEŽIŠČIH,
SNEG IN SKALE PORDEČILA
TAM NA KRNSKIH PLAZIŠČIH;
PRAV NA TEH POKOPALIŠČIH,
V SKALAH, KI JIH JE OBLILA KRI,
NA GROZLJIVIH PRIZORIŠČIH
SREBRNA KRVOMOČNICA CVETI.**

**SOŠKA FRONTA JE MORILA
FANTE V ROVIH, V ZAKLONIŠČIH;
SMRT KOT NORA JE TROSILA
KOSE FANTOV PO MORIŠČIH;
KJER JE PO GORJÁ PLESIŠČIH
TOLKLA GLAVE IN KOSTI,
TAM SEDAJ NA RAZGLEDIŠČIH
SREBRNA KRVOMOČNICA CVETI.**

**KRI JE GORE PREPOJILA
TAM OB KAMNIH IN MELIŠČIH;
KRVOMOČNICA JE VZKLILA,
KJER JE ZEMLJE LE V PRGIŠČIH.
KRI JE LILA PO BOJIŠČIH –
RDEČEM ROBU – RDEČEM OD KRVI,
TAM KJER NEŽNO PO GROBIŠČIH
SREBRNA KRVOMOČNICA CVETI.
ZDAJ OB ZADNJIH BIVALIŠČIH
CERKEV SVETEGA DUHA STOJI;
V GORSKIH SKALNATIH SVETIŠČIH
SREBRNA KRVOMOČNICA CVETI**

Alenka Dobeic

*Mala balada je provansalska oblika epsko-lirične pesmi, ki je nastala v 12. stoletju. Ima dokaj zahtevno obliko.

Srebrna krvomočnica

Srebrna krvomočnica (družina krvomočnice) cveti v malem in velikem srpanu. Pri nas je zelo redka – prav pod Krnom in Batognico pa si med gruščem poišče tudi najmanjša prgišča prsti.

Javorca

Leseno secesijsko cerkev (sv. Duha) so zgradili leta 1916 avstroogrski vojaki svojim tovarišem, ki so umirali ob Rdečem robu.